

Sygn. akt I C 275/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 maja 2014 roku

Sąd Rejonowy w Kłodzku Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący SSR Daria Ratymirska

Protokolant Daria Paliwoda

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 15 maja 2014 w Kłodzku

sprawy z powództwa (...)z/s w K.

przeciwko F. N.

o zapłatę kwoty 13.917,47 zł

I. zasądza od pozwanego F. N. na rzecz strony powodowej (...) z/s w K. kwotę 7.749,04 zł (siedem tysięcy siedemset czterdzieści dziewięć złotych 04/100) z odsetkami umownymi w wysokości zmiennej stopy procentowej, stanowiącej czterokrotność obowiązującej stopy kredytu lombardowego NBP, od dnia 26 lipca 2013 roku do dnia zapłaty;

II. oddala powództwo w dalszej części;

III. zasądza od pozwanego F. N. na rzecz strony powodowej (...) z/s w K. kwotę 1287 zł, tytułem zwrotu kosztów procesu.

sygn. akt I C 275/14

UZASADNIENIE

Strona powodowa (...) w K. wniosła pozew przeciwko F. N. o zapłatę kwoty 13917,47 zł z odsetkami umownymi w wysokości zmiennej stopy procentowej, stanowiącej czterokrotność obowiązującej stopy kredytu lombardowego NBP, wynoszącej na dzień wniesienia pozwu 16% w stosunku rocznym, od dnia 26.07.2013r. do dnia zapłaty, tytułem zobowiązania na podstawie umowy pożyczki, zawartej przez pozwanego z (...) Bankiem S.A. we W. w dniu 2.06.2008r. W uzasadnieniu podała, że pomimo działań windykacyjnych, pozwany nie uregulował zadłużenia w terminie wyznaczonym przez Bank. Wierzytelność, objęta pozwem, stała się wymagalna w dniu 25.10.2010r., a następnie została zbyta stronie powodowej na podstawie umowy z dnia 7.06.2013r. Pomimo wezwania, pozwany nie uregulował zobowiązania w wyznaczonym terminie. Strona powodowa podała, że na wymagalne roszczenie składa się kapitał w kwocie 7749,04 zł, odsetki umowne w wysokości 903,62 zł i odsetki karne w wysokości 5264,81 zł, wraz z dalszymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu od kwoty kapitału wg zmiennej stopy procentowej, zgodnie z umową z dnia 2.06.2008r.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwany podniósł, że utrzymuje się z emerytury i nie jest w stanie zapłacić kwoty 13917,47 zł w ciągu dwóch tygodni, wniósł o rozłożenie tej kwoty na raty. Na rozprawie w dniu 22 kwietnia 2014r. podniósł, że pożyczkę wziął dla zięcia, który miał ją spłacać, to on miał harmonogram spłat, wszystkie wezwania do zapłaty, jakie przychodziły do pozwanego, jego żona przekazywała zięciowi, a pozwany o niczym nie wiedział. Dopiero po jej śmierci zaczął odbierać wezwania do zapłaty i dowiedział się o tym długu.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 2.06.2008r. pozwany zawarł z (...) Bankiem S.A. we W. umowę pożyczki, w kwocie 13.548,44 zł. Strony umowy ustaliły, że oprocentowanie nominalne pożyczki wynosiło 16% w stosunku rocznym i było stałe, przy czym nie mogło przekraczać odsetek maksymalnych. Odsetki miały być naliczane od rzeczywistego zadłużenia, pozostającego do spłaty (§ 1 ust. 5 umowy). Pozwany zobowiązał się do spłaty pożyczki w 60 ratach, płatnych w kwotach i terminach, określonych w harmonogramie spłat, stanowiącym załącznik do umowy. Ostatnia rata wyrównawcza miała być zapłacona do dnia 20.06.2013r. (§ 2 ust. 1 i 2). Strony ustaliły, że oprocentowanie od zadłużenia przeterminowanego liczone będzie jako czterokrotność obowiązującej stopy kredytu lombardowego NBP (§ 2 ust. 9). W przypadku zwłoki z zapłatą co najmniej dwóch pełnych rat za co najmniej dwa okresy płatności Bank mógł wezwać pozwanego korespondencyjnie do zapłaty zaległych rat w terminie 7 dni od otrzymania wezwania, pod rygorem wypowiedzenia umowy. Strony ustaliły, że w razie nieuregulowania zaległości w tym terminie, bank miał prawo wypowiedzieć umowę z zachowaniem 30-dniowego okresu wypowiedzenia (§ 2 ust. 11). Integralną częścią umowy pożyczki był Regulamin udzielania pożyczek i kredytów przez (...) Bank S.A. we W. (§ 2 ust. 14). Za opóźnienia w spłacie raty lub jej części oraz w przypadku należności wypowiedzianych, po upływie terminu wypowiedzenia, Bank mógł naliczać odsetki od zadłużenia przeterminowanego wg zmiennej stopy procentowej, w wysokości czterokrotność obowiązującej stopy kredytu lombardowego NBP (§ 5 R..)

Dowód: umowa pożyczki (k-21-23); Regulamin (k-44-45)

Postanowieniem z dnia 4 kwietnia 2011r. Referendarz Sądowy w tut. Sądzie nadał klauzulę wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu, wydanemu przeciwko pozwanemu, a obejmującemu należności w kwocie 10.852,43 zł, z tytułu w.w. umowy pożyczki, z odsetkami umownymi od dnia 14 marca 2011r. do dnia zapłaty od kwoty 9.144,66 zł.

Dowód: postanowienie z dn. 4.04.2011r. w aktach sprawy tut. Sądu sygn. I Co 1364/11.

W dniu 7 czerwca 2013r. (...) Bank S.A. we W. sprzedał powodowi wierzytelność, przysługującą wobec pozwanego, na podstawie w.w. umowy pożyczki.

Dowód: umowa przelewu wraz z aneksem z dnia 24.06.2013r. (k-24-27).

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo podlegało oddaleniu w części ponad kwotę 7.749,04 zł, zasądzoną, tytułem zwrotu pożyczki, udzielonej pozwanemu przez poprzednika prawnego powoda, na podstawie umowy z dnia 2.06.2008r. (art. 720 kc). Pozwany nie wykazał, a nawet nie twierdził, że spłacał pożyczkę zgodnie z ustalonym w umowie harmonogramem (art. 6 kc).

Powództwo podlegało oddaleniu w zakresie odsetek umownych i karnych, skapitalizowanych przez powoda, żądanych w kwotach 903,62 zł (umowne) i 5264,81 zł (karne).

Nawet, jeśli ciężar dowodu zapłaty obciążał pozwanego, to w pierwszej kolejności ciężar udowodnienia wysokości i terminu wymagalności świadczenia, spoczywał na stronie powodowej, a ta, istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, faktów nie wykazała (art. 471 kc w zw. z art. 6 kc).

Jak ustalono, strony przedmiotowej umowy ustaliły, że oprocentowanie nominalne pożyczki wynosiło 16% w stosunku rocznym i było stałe, przy czym nie mogło przekraczać odsetek maksymalnych. Odsetki mogły być naliczane od rzeczywistego zadłużenia, pozostającego do spłaty (§ 1 ust. 5 umowy). Pozwany zobowiązał się do spłaty pożyczki w 60 ratach, płatnych w kwotach i terminach, określonych w harmonogramie spłat, stanowiącym załącznik do umowy (§ 2 ust. 1). Zgodnie z umową, w razie nieuregulowania przez pozwanego zaległości w terminie, oznaczonym w wezwaniu do zapłaty, Bank (poprzednik prawny powoda) miał prawo wypowiedzieć umowę z zachowaniem 30-dniowego okresu wypowiedzenia (§ 2 ust. 11). Za opóźnienia w spłacie raty lub jej części oraz w przypadku „należności wypowiedzianych”, po upływie terminu wypowiedzenia, Bank mógł naliczać odsetki od zadłużenia

przeterminowanego wg zmiennej stopy procentowej, w wysokości czterokrotność obowiązującej stopy kredytu lombardowego NBP (§ 5 R.. w zw. z § 2 ust. 14 umowy).

Powód nie wykazał okoliczności, o których mowa w cytowanych wyżej postanowienia umowy, nie przedłożył harmonogramu spłat rat pożyczki, będącego załącznikiem do umowy pożyczki, nie wskazał, które raty były opóźnione (przeterminowane), nie przedłożył dokumentu wypowiedzenia umowy przez Bank, z którego wynikałaby data wymagalności roszczenia. Przepis § 2 ust. 11 umowy wyraźnie przewidywał obowiązek wcześniejszego wyzwania do zapłaty pod rygorem wypowiedzenia umowy i możliwość wypowiedzenia dopiero po bezskutecznym upływie wyznaczonego terminu. Wypowiedzenie umowy rodziło z kolei skutek w postaci możliwości naliczania odsetek (karnych) od zadłużenia przeterminowanego wg zmiennej stopy procentowej, w wysokości czterokrotność obowiązującej stopy kredytu lombardowego NBP (§ 5 R.. w zw. z § 2 ust. 14 umowy). Twierdzenia powoda o wymagalności roszczenia datowanej na dzień 25.10.2010r. pozostały gołosłowne. Pomimo wyraźnego zobowiązania, doręzonego powodowi wraz z zawiadomieniem o rozprawie, nie wskazał on sposobu wyliczenia kwoty 903,62 zł, tytułem „odsetek umownych”, oraz kwoty 5264,81 zł, tytułem „odsetek karnych, nie wyjaśnił od jakiej kwoty zostały naliczone, w jakim okresie (tj. od kiedy do kiedy) oraz w jakiej wysokości, co uniemożliwiło Sądowi weryfikację faktycznie zastosowanego sposobu kapitalizacji odsetek w oparciu o zaoferowane dowody. Pomimo wezwania, obarczonego rygorem ujemnych skutków dowodowych, powód nie przedstawił harmonogramu spłat oraz wypowiedzenia umowy pożyczki. Przedstawione przez powoda tabele, dołączone do pisma z dnia 18.03.2014r. (k-41-43) są nieczytelne i operują pojęciami niezdefiniowanymi w umowie (jak np. „kapitał zapadły”) oraz nie odpowiadają zobowiązaniu do precyzyjnego wskazania sposobu wyliczenia kwot 903,62 zł i 5264,81 zł, poprzez wskazanie od jakich kwot i w jakim okresie zostały naliczone odsetki umowne. W tej sytuacji, żądane w pozwie kwoty z tytułu odsetek mogły być wskazane zupełnie dowolnie i niezgodnie z umową. Obowiązkiem powoda było zaś wykazanie faktów i okoliczności, z których wywodził skutki prawne (art. 6 kc w zw. z art. 471 kc i art. 481§1 kc i art. 359§1 kc).

Wbrew twierdzeniom powoda, postanowienie tut. Sądu z dnia 4 kwietnia 2011r., sygn. I Co 1364/11, o nadaniu klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu, wystawionemu przez poprzednika prawnego powoda przeciwko pozwanemu, nie jest dowodem na wysokość zobowiązań pozwanego wobec powoda. Twierdzenia powoda, że poprzedni wierzyciel (...) Bank S.A. dochodził od pozwanego należności na podstawie tego tytułu pozostały gołosłowne. Podnosząc, że pozwany nie zaskarżył powyższego postanowienia, powód powinien był udowodnić, że w ogóle odpis tego postanowienia został doręczony pozwanemu przy wszczęciu postępowania egzekucyjnego, co dopiero pozwałoby na ustalenie, że faktycznie termin ustawowy do złożenia zażalenia przez dłużnika na postanowienie o nadaniu klauzuli wykonalności minął bezskutecznie.

Niezależnie od powyższego, okoliczność, że poprzednik prawny powoda uzyskał tytuł wykonawczy, obejmujący należności pozwanego, powstałe na podstawie przedmiotowej umowy pożyczki, nie zwalnia powoda z obowiązku wykazania wysokości i terminu wymagalności świadczenia, objętego pozwem, co dopiero skutkuje możliwością naliczenia odsetek.

Odnosząc się do wniosku pozwanego o rozłożenie zasądzonej kwoty na raty, wniosek ten nie zasługiwał na uwzględnienie, skoro sytuacja majątkowa pozwanego (który utrzymuje się ze świadczenia emerytalnego w wysokości 1000 zł, zajętego nadto w postępowaniu egzekucyjnym w innej sprawie) nie rokuje poprawy i nie daje on rękami należytego wywiązania się z obowiązku ratalnej spłaty (art. 320 kpc).

Orzeczenie o kosztach oparto na art. 100 kpc w zw. z art. 98§ 1 i 3 kpc, stosunkowo rozdzielając koszty procesu, zgodnie z jego wynikiem. Przyjmując, że powód wygrał sprawę w ~50%, zasądzone na jego rzecz od pozwanego połowę kosztów procesu, w skład których wchodzi uiszczona opłata sądowa od pozwu (174 zł) i wynagrodzenie pełnomocnika, będącego radcą prawnym (2400 zł).